

כל הצלמים פרק שלישי עבודה זרה מב.

עין משפט נר מצוה

א ח מ"י פ"ע מהלכות
טומאת מת הלכה יא:
ב ח מ"י פ"ח מהל'
עבודת כוכבים הלכה
ט סגנו לארץ כב טושי"ע
י"ד סימן קמו סעיף א:
ז ג מ"י שם טושי"ע שם
סעיף ה:
יא ד מ"י שם טושי"ע שם
סעיף ח:
יב ה מ"י שם הלכה י
טושי"ע שם סעיף י
יג ו מ"י שם הלכה ט
טושי"ע שם סעיף ג
[טושי"ע אר"ח סי' תקפו
סעיף ג]:
יד ו מ"י שם הלכה יב
סגנו שם:
טו ה מ"י וסגנו שם
טושי"ע י"ד סימן
קמו סעיף י:
טז ו מ"י שם טושי"ע שם
סעיף ח:
יז ו מ"י שם הלכה ו סגנו
שם טושי"ע י"ד שם
סעיף ד:

ש"ל מציק אחד. פ"ה אנס ובתוספתא גרס מוסק פירוש מוסק
וזמין: **ובא** כהן והצייץ בו. אותו כהן שוטה היה לאפילו
לקדושים אינו מטמא לנפלים דבעיני דומיא דאזינו ואינו (דכאמא
במ"כ ועיין מוס' פסחים ונדלה): **לידע** אם זכר וכו'. ושפחה
מטמאה בלידה (ו) וכן משמע בפרק רבי
אליעזר דמילה (שגמ דף קלה): לקח

מזיק. גברא אלמא וישראל הוה: והצייץ בו. על שפת הנזר לידע
אם זכר: כהן. חכם ומורה הוראה הוה ומכיוון להורות לה ישיבת
ימי הטומאה וימי טהרה: **נדרגלו.** נשקו ארמי אפס: **מזויין** אם.
וכבר אכלוהו או גררוהו לחור שלהן ולא איהל כהן זה על המת:

של מציק אחד ברימון שהטילה נפל לבור
ובא כהן והצייץ (ו) לידע אם זכר אם נקבה ובא
מעשה לפני חכמים וטיהורוהו מפני שחולדה
וברדלם מצוין שם והא הכא דודאי הטילה
נפל ספק גררוהו ספק לא גררוהו וקאתי
ספק ומוציא מידי ודאי לא תימא הטילה
נפל לבור אלא אימא "הטילה כמין נפל
לבור והא לידע אם זכר אם נקבה הוא קתני
ה"ק לידע אם רוח הפילה אם נפל הטילה
ואת"ל נפל הטילה לידע אם זכר אם נקבה
ואיבעית אימא כיון שחולדה וברדלם מצוין
שם ודאי גררוהו או תיביה מצא תבנית יד
בהן נעבד אמאי הא שברים נינהו הא
(ו) הרגמה שמואל בעומדין על כסין או תיביה
(ז) עובד כוכבים ימבטל עבודת כוכבים שלו
וישראל חברו דיישראל אינו מבטל עבודת
כוכבים של עובד כוכבים אמאי תיהוי
כעבודת כוכבים שנשתברה מאליה (אמר
אביי שפחסה וכי פחסה מאי הווי והא תנן
(ב) פחסה אע"פ שלא חסרה בטלה הני מילי
דפחסה עובד כוכבים אבל פחסה ישראל
לא בטלה ורבא אמר לעולם כי פחסה
ישראל נמי בטלה אלא גזרה (ג) דלמא מוגבה
לה והדר מבטל לה והווי עבודת כוכבים
בית ישראל יוכל עבודת כוכבים ביד ישראל
אינה בטלה לעולם או תיביה (ד) עכו"ם
ישהביא אבנים מן המרקולים וחיפה בהן
דרכים וטרטטאות מותרות וישראל שהביא
אבנים מן המרקולים וחיפה בהן דרכים
וטרטטאות אסורות אמאי תיהוי כעבודת
כוכבים שנשתברה מאליה הכא נמי כדרבא
איתיביה (ה) עובד כוכבים ששייפה עבודת
כוכבים לצרכו היא ושיפוייה מותרין לצרכה
היא אסורה ושיפוייה מותרין ביישראל
שייפה עבודת כוכבים בין לצרכו בין
לצרכה היא ושיפוייה אסורין אמאי תיהוי
כעבודת כוכבים שנשתברה מאליה הכא
נמי כדרבא איתיביה (ו) רבי יוסי אומר שוחק
וזורה לרוח או מטיל לים אמרו לו אף היא
נעשה זבל וכתוב ולא ידבק בידך מאומה
מן החרם אמאי תיהוי כעבודת כוכבים
שנשתברה מאליה הכא נמי כדרבא
איתיביה רבי יוסי בן יסיאן אומר מצא צורת
דרקון וראשו חתוך ספק עובד כוכבים התכו
ספק ישראל התכו מותר ודאי ישראל
התכו אסור אמאי תיהוי כעבודת כוכבים
שנשתברה מאליה הכא נמי כדרבא
איתיביה (ז) רבי יוסי אומר אף לא ירקות בימות
הגשמים מפני שהנבייה נושרת עליהן אמאי
תיהוי כעבודת כוכבים שנשתברה מאליה
שאני התם דעיקר עבודת כוכבים קיימת
והא

כמין נפל. וספק ספיקא היא דשמא
לא נפל היה אלא ספיר מלא רוח:
לידע אם רוח הפילה. ולא משז עליו
ימי טומאה וטהרה. אם נפל הפילה:
ואם סמלי נומר וכו'. ואם יראה שהוא
נפל עדיין יצץ אם זכר אם נקבה:
ודאי גררוהו. שזוקמן כדן והא ודאי
הוא: **שלו ושל חזירו.** צין ששניהן
עובדין ליראה אחת צין שזה עובד
לפעור וזה למרקוליס. והא דעבודת
כוכבים מותרת ע"י ציטול נפקא
לקמן (ב). מנין לעובד כוכבים שפוסל
עבודת כוכבים וכו': **שפחסה.** הכה
עליה ישראל פטוש עד שנממעכה
זורמה אצל לא חסרה כלום הלכך
לא צטיל: **והסגן.** גזי עובד כוכבים
פחסה אע"ג וכו': הני מילי פחסה
עובד כוכבים. דגלי דעמיה (ב) ומצוי
ומצטיל לה: **אבל פחסה ישראל לא.**
דלא דמי לעבודת כוכבים שנשתברה
מאליה דהתם אמר אינה נפשה לא
מללה וכו' אצל הכא קסבר עובד
כוכבים לא קפדה עבודת כוכבים
אפחיסה: **ורבא אמר לעולם כי**
פחסה ישראל נמי. הוי ציטול מעליא:
אלא. רבנן גזרו דכל ציטול ישראל
לאו ציטול גזירה דלמא מגבה לה
וקני לה בהגבהה (ג) דכל דבר הפקר
כגון מיליה נקנית בהגבהה: **אין לה**
צטלה עולמית. וטעונה גזירה
כדילפינן בפרק ר"י (ד) לקמן (ב). מושס
בסתר (דברים מ): **מרקוליס.** יש עכו"ם
שעובדין לגל של אצנים וקורין לה
מרקוליס וכל הכא זורק לה אצן
והיא עבודתה: **מוסרם.** שהרי ציטלו
העובד כוכבים סתמם לגל: **כדרבא.**
דלמא מגבה לה לכולהו מרקוליס
צרישא והדר מצטיל ליה וסותרו:
לצרכו. שרין לשפאין לה סטיק
צשפאיה: **היא ושפאיה מותרין.**
דהא צטלה עובד כוכבים (א) ששיפה
(ב) ללצרכו: **לצרכה.** ליפומה:
ושפאיה מותרין. דלמזיק זריק להו
ולא פלה להו: **ישראל ששיפה עבודה**
כוכבים. של עובד כוכבים דאי של
ישראל אפי' ששיפה נמי עובד כוכבים
היא ושפאיה אסורין דעבודת כוכבים
דישראל לאו בת צטולי היא: **סיהוי.**
הך דשיפה ישראל לצרכו כעבודת
כוכבים שנשתברה מאליה: **שוחק**
וזורה לרוח. הנזל עבודת כוכבים
של מתכת: **אמרו לו אף היא נעשים**
זבל. כלומר הוא מתכוין לאצדה
שלא ינהי ישראל ממנה וגם עתה
ינהי ישראל ממנה שהרי השחקים
נעשים זבל ונאמר לא ידבק בידך
מאומה: **זורם דרקון.** סתמא לעבודת
כוכבים כדתנן במתניתין (דף מ):
ספק עובד כוכבים חסרו. והוי ציטול:
ספק ישראל חסרו. ולא הוי ציטול:
מוסר. דתלינן צעוד כוכבים דהא

(א) [לשילמה: (ב) לקמן: (ג) [לקמן: (ד) [שי
מוספות לקמן: (ה) לקמן: (ו) [מסתכל:
[מסתמא ספ"ז ע"ש:
(א) לקמן מט: מוספתא פ"ז
ה"ה: (ב) [לקמן מג: מת:
פסחים כח. (ג) (ד) [לקמן
מת: (ה) כ"ה דספרי:
(ו) [ועי' מוס' ימות עד:
ד"ה [שפחה: (ז) [כלה מעין
הקושטא הוא והמיון חסר
במוספות וכלי' יש לומר
דגרוהו ואלתו קאמא א"ר
י"ל כ"ה [ש"ר ע"ש:
ל' כ"ה [ה"ה א"ר א"ר

תורה אור השלם

1. ולא ידבק בידך
מאומה מן החרם למען
ישבו יי מקוריו אפר וקין
לך רחמים ורחוק
והדרך כאשר נשבע
לאבתך: דברים יג

גליון הש"ס

גמ' אבר אביי שפחסה.
עיין לקמן דף מד ע"א
מוס' ד"ה כאן: רש"י
ד"ה אלא וכו' דכל דבר
הפקד. ע"י גמ' א"ר סי'
תקפ"ז סק"ה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' והצייץ בו לידע:
(ב) רש"י ד"ה הני מילי
וכי דמבוי: (ג) ד"ה היא
וכי עובד כוכבים רצף
ששיפה: (ד) ד"ה מותר
וכי דשמא: (ה) (ס) דתם
ד"ה ספק וכו' רש"י
(א) (ב) מ"ה מעט ספק
ספיקא: כ"ג פ"י ה"א כ"ה
ספק ע"י העובד כוכבים
מתוכה וספק אי נעבד:

רבינו חננאל

(סוגיא) ישראל שפחסה
לעבודת כוכבים של
עובד כוכבים כלומר רצף
צורתה ואינה ניכרת כלל
אלא כאילו טס בעלמא
היא לא בטלה מי"ט
דיונין דלמא מגבה לה
ישראל וכיון דמגבה לה
קנאה וכי הדר מבטיל לה
היא לא עבודת כוכבים
שלא ישראל ועבודת
כוכבים ביד ישראל אין
לה בטלה עולמית:
תוב אקשי מן אבני
מרקוליס שהביא ישראל
וחיפה בהן טרטרות כו'
ומן ישראל ששיפה עבודת
כוכבים ושנינו בכליהו
דיונין דלמא מגבה לה
וקני להו בהגבהה והם
עדיין בחזקתן וכיון
דקנאם אע"ג דבתר הכי
נשברו לא בטלי כדרבא
דאמר עבודת כוכבים של
ישראל לא בטלה לעולם.
ומותבינן תוב אף לא
ירקות פי' אין זורעין תחת
האשירה ירקות ימות
הגשמים מפני שהנביה פי'
עלי האשירה נובלת על
הירקות והוה להו לזבל
במצאו הירקות גזירות
מן העבודת כוכבים.
ואמאי תיהו זה הובל
שנפל מן האילן כעבודת
כוכבים ששנתבה
מאליה. ופרקינן שאני
התם דאשירה היא עיקר
של אילן קיימת.

מוסף רש"י

ובא כהן והצייץ בו. כהן
חכם היה ומורה הוראות
ומכיוון להורות לה ימי
טומאה וטהרה. אי נמי
דשורה אצלו ציטול וטענה
במדותיו וזוהי להסיר
ממנו כל ימי טומאתו. ויש
אומרים לידע אומני יהא
ומן הבאת קרבנה אם ילידע
במשמרתו אם לאו ולא
ספירא ל' דשביעל (מור)
[עור] עולה אחת לכונה
משמרה לא עילי האי כהן
נפשיה לסיב. ועוד שהרי
היא יטולה לאחרי קרבנה כל
ומן שמתלה וגם לאון
לחשוני חוץ נראה. וידע חכם
הוא גלוס הוא נא להאחיל
לעצור על לאו דטומאת
מת. אלא כהן על הארץ
היה או קטן ושגרוהו אשה
ללצן ולרחות (דה"ט)
אז: כהן קדוש או מבני
הצית היה ושלמחו שם
להגיד לחמו מה טיבו
ותבנין צין טומאת וטהרה
זכר לימי טומאת וטהרה
ופסח מור מולדה ובעלגם
ספתא מור מולדה ובעלגם
רוח האשירה. שפיר מלא
רוח האשירה לומר נפל
היה כלומר לכל אלה הזכיר
שמה רוח הוא ואגרי. ואין
כאן לא טומאת זכר ולא
טומאת נקבה ואם אראה
שהוא וליד ירביני לרחות
אם זכר אם נקבה (שם).
ודאי גררוהו. מוחקין סן
בק (שם). בעומדין על
בסיסין על כהן. מקום
התמוקן להם דכיון
דאיתבייהו התם ודאי פלמי
לש"ל (שם). וישראל
אינו מבטל כו'. דעתי"ס
ספ"ל אלוהי לסיני ולא
ישראל. וכל שכן דישראל
אינו מצטיל עבודת כוכבים
דישראל. דאין לה צטולה
עולמית. דהא וסס בספר
מכיל (לקמן ב). פחסה.
מעשה בקורבנות (לקמן
ג). עכו"ם שהביא כו'
דטליתיה
עכו"ם (לקמן ג). וישראל
שייפה כו' אסורין.
שאין ישראל מבטל עבודת
כוכבים (לקמן טו). וזורה
לרוח. שלא יכשל בה
ישראל ליהנות ממנה (לקמן
ג). אף היא נעשה
זבל. אם חסרה לרוח גם
עמה שם האלה ממנה
עליו נסרין צימות הגשמים
והא

ספיקא ויש לומר דיש להמיר יומר צבדי ללמיס לפי שיש לתלות
צבירתם צעוד כוכבים יומר מצישרלל שאם ישראל שוכרה
היה מצערה מן העולם וגם אם נשתברה מאליה שכיח טפי
דעובד כוכבים מצטיל לה כשמואלה דמימר אמר אינה לא מללה
נפשה והשתא איכא תרי טעמא להיתירא אצל כשחתכו ישראל
ליכא אלא חד טעמא להיתירא שיש לומר שמא כשימלאנה
העובד כוכבים חתוכה יצטולה ובהך טעמא לחודה אין להמיר
לרבי יוחנן אף בספק נעבד: